

Dünya ve Ahiret Hayatı: Ahiretin Anlamı, Ölüm ve Kıyamet

DKAB.7.1.2. Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme • Konu kapsamındaki temel kavramları, modelleri ve ilişkileri örnekler üzerinden çözümler.

HATIRLAYALIM

- Dünya hayatı insanın davranışlarının sınırdığı sınırlı bir süredir (Mülk suresi 2. ayet); ölümle birlikte hiç bitmeyecek olan ahiret hayatı başlar.
- Ahiret sözlükte “son, sonra olan ve son gün” demektir; ahirete inanmak imanın şartlarından ve ahiret bilgisine yalnız ayet ve hadislerle ulaşılır.
- Doğumdan ölüme kadar geçen yaşam süresine ömür, bu sürenin bittiği belirlenmiş vakte ecel, dünya ile ahiret arasındaki kabir hayatına berzah denir.
- Dünyanın ömrü dolduğunda Allah'ın emriyle İsrail sūra üfler ve kıyamet kopar; kıyametin vaktini yalnız Allah bilir (Lokman suresi 34. ayet).

1 EŞLEŞTİRME

İfadeleri ahiret inancı konusuyla ilgili uygun kavramlarla eşleştiriniz.

C 1. berzah	a) Allah'ın emriyle sūra üflerek kıyametin kopmasını bildirecek melek
a 2. İsrail	b) İnsanın dünyadaki yaşam süresinin sona erdiği önceden belirlenmiş vakit
b 3. ecel	c) Ölümle başlayan, dünya ile ahiret arasındaki kabir hayatı
e 4. son gün	d) Dünyaya geliş anıyla vefat vakti arasındaki toplam yaşama zamanı
d 5. ömür	e) Ahiret kelimesinin sözlükte “son ve sonra olan” dışındaki diğer anlamı

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki panoda ölüm ve kıyamet kavramlarının özellikleri dört başlıkta karşılaştırılmıştır. Panodaki numaralı satırların hangisinde bilgi yanlış yapılmıştır?

1. Satır (Sona eren) Ölüm: Bireyin dünya hayatı Kıyamet: Dünya ve kâinat düzeni	2. Satır (Sebebi) Ölüm: Ecel vaktinin gelmesi Kıyamet: İsrail'in sūra üflemesi
3. Satır (Zaman bilgisi) Ölüm: Ecel vakti Allah katındadır Kıyamet: Vaktini insanlar hesaplar	4. Satır (Ardından gelen) Ölüm: Berzah (kabir) hayatı Kıyamet: Sonsuz ahiret aşamaları

A 1. satırda ölümün bireyin dünya yaşamını, kıyametin ise kâinatı bitirdiği doğrudur.	B 2. satırda ölümün ecelle, kıyametin İsrail'in sūra üflemesiyle olduğu doğrudur.
C 3. satırda kıyametin vaktini insanların önceden hesaplayabileceği bilgisi hatalıdır.	D 4. satırda ölümden sonra berzahın, kıyametten sonra ebedî hayatın başladığı doğrudur.

3 KISA CEVAP

Görseldeki sınıflandırma şemasında ahiretle ilgili dokuz kavram iki gruba ayrılmıştır. K grubundaki kavramların neden “ahiret aşamaları” kutusuna alınmadığını açıklayınız.

K Grubu (Dünya Süresi Kavramları)
Ömür ve Ecel kavramları
(Ahiret aşamaları arasında sayılmaz)

Ahiret Yolunun Aşamaları (Durakları)
Ölüm (Berzah) → Kıyamet → Baas
Mahşer → Mizan → Cennet / Cehennem

Ömür ve ecel dünya yaşam süresiyle ilgilidir; ahiret aşamaları ise ölümle başlar.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki zaman şeridinde insanın dünyadaki yaşam süreci ve ahiretin ilk basamağı modellenmiştir. Şeritte K, L ve M harfleriyle gösterilen yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- Dünya Yaşam Süreci ve Ahiret Hayatına İlk Geçiş Şeridi
- Doğum — **K = ?** (Doğumdan ölüme yaşam süresi) — **L = ?** (Ölüm vakti) — **M = ?** (Kabirdeki ilk basamak)
A K: Berzah — L: Ömür — M: Kıyamet	B K: Ömür — L: Ecel — M: Berzah (Kabir hayatı)
C K: Ecel — L: Mahşer — M: Mizan	D K: Kıyamet — L: Baas — M: Ömür

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Ahiret inancı, ölüm ve kıyamet konularıyla ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Mülk suresi 2. ayete göre ölüm ve hayat, kimin daha iyi davranışta bulunacağını denemek için yaratılmıştır.	☒	☐
İslam inancına göre ölüm insan için tamamen yok olmak ve bir daha var olmamak demektir.	☐	☒
Ömür ve ecel ahiretle ilgili kavramlar arasında yer alır ancak ahiret yolunun aşamalarından sayılmaz.	☒	☐
Lokman suresi 34. ayette kıyamet saati hakkındaki bilginin yalnız Allah katında olduğu bildirilir.	☒	☐
Kıyamet, her insanın kendi yaşam süresi dolduğunda bireysel olarak gerçekleşen kabir geçişidir.	☐	☒

6 BOŞLUK DOLDURMA

Boşlukları kutudaki uygun sözcüklerle doldurunuz.

berzah Âdem sūra mizan denizlerin
hazırlıklı

- Kabir hayatı olarak bilinen **berzah** ahiret hayatının ilk basamağıdır.
- Kıyamet, İsrail adlı meleğin **sūra** üflemesiyle gerçekleşecektir.
- Hz. **Âdem** 'den itibaren bütün peygamberler ahireti haber vermiştir.
- İnfitar suresinde kıyamet koparken **denizlerin** taşacağı bildirilmektedir.
- İnananlar kıyametin vaktini değil, ebedî hayata **hazırlıklı** olmayı önemser.

7 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki dört ayet ve hadis kartında vurgulanan temel kavramı ve verdiği mesajı yazarak tabloyu tamamlayınız. İlk satır örnektir.

1. Kart - Mülk 2 "Hanginizin daha iyi iş yapacağını sinamak için..."	2. Kart - Al-i İmran 185 "Her canlı ölümü tadar... Karşılığınız tam verilir."	3. Kart - Buhari Hadisi "İnsan hayal kurarken ecel çizgisi önüne çıkar."	4. Kart - Lokman 34 "Kıyamet vaktinin bilgisi yalnız Allah katındadır."
---	--	---	--

Kaynak Kartı	İlgili Kavram	Verdiği Temel Mesaj
1. Kart (Mülk suresi 2. ayet)	Dünya hayatının amacı	İnsanın iyi davranışlarla sınanması
2. Kart (Al-i İmran suresi 185. ayet)	Ölüm	Her canlının dünya yaşamının sona ereceği
3. Kart (Buhari, Çizgilerin hadisi)	Ecel ve arzular	Ölüm vaktinin beklenmedik anda gelebileceği
4. Kart (Lokman suresi 34. ayet)	Kıyamet vakti	Kıyamet saatini yalnız Allah'ın bildiği

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görselde İnfitar suresi 1-5. ayetlerde bildirilen kıyamet sahneleri ve sonucu gösterilmiştir. Bu şemaya göre kıyametle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

İnfitar Suresi 1-5. Ayetlerde Bildirilen Kıyamet Olayları ve Sonucu		
Gökyüzü ve Yıldızlar Gökyüzü yarılar, yıldızlar dağılıp etrafa saçılır.	Denizler ve Kabirler Denizler taşar, kabirlerin altı üstüne getirilir.	İnsanın Durumu Her insan dünyada neleri yapıp yapmadığını açıkça anlar.

- A Evrendeki mevcut düzen bozulacak ve insan dünyada neleri yapıp yapmadığını anlayacaktır.
- B Yalnızca yeryüzündeki denizler etkilenecek, gökyüzü ve yıldızlar aynı kalacaktır.
- C Kıyamet koştuktan sonra insanların dünyadaki sorumlulukları tamamen unutulacaktır.
- D Doğa olayları herhangi bir ilahi emir olmadan kendi kendine gerçekleşip duracaktır.

9 KISA CEVAP · DÜŞÜN

Görseldeki bilgi kartına göre ahiret hayatı hakkında neden yalnız Kur'an ayetleri ve Hz. Peygamber'in hadisleri kaynak alınır? Kısaca yazınız.

Ahiret Hayatına İlişkin Doğru Bilginin İki Temel Kaynağı	
1. Kur'an-ı Kerim Ayetleri Allah'ın indirdiği vahiylerle ahireti tanıtır.	2. Hz. Peygamber'in Hadisleri Peygamberimiz ahiret aşamalarını açıklar.

Ahiret duyularla algılanamaz; kesin bilgiye yalnız ayet ve hadislerle ulaşılır.

10 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

İnsanlar tarih boyunca kıyamet ne zaman kopacağını merak etmiş ve Hz. Peygamber'e de bu konuda sorular yöneltilmiştir. Ancak ayet ve hadislerde kıyamet vaktinin yalnız Allah katında olduğu bildirilmiştir. Bu durumun müminlere kazandırdığı temel tutum aşağıdakilerden hangisidir?

- A Kıyamet kopacağı yılı hesaplamak için tahmin cetvelleri hazırlamak
- B Dünya hayatındaki görevleri bırakıp yalnız ölüm vaktini beklemek
- C Vakti öğrenmeye çalışmak yerine her an ebedî hayata hazırlıklı yaşamak
- D Kıyamet çok uzak bir gelecekte kopacağı için sorumlulukları ertelemek

11 SIRALAMA

Görselde durakları verilen Kur'an-ı Kerim'deki ahiret yolculuğu aşamalarını ilk basamaktan son durağa doğru 1'den 5'e kadar sıralayınız.

1. Durak Ölüm ve Berzah	2. Durak Kıyamet Kopuşu	3. Durak Baas ve Mahşer	4. Durak Defter ve Mizan	5. Durak Cennet / Cehennem
----------------------------	----------------------------	----------------------------	-----------------------------	-------------------------------

- 1 Ecelin gelmesiyle dünya hayatının bitmesi ve berzah (kabir) hayatının başlaması
- 2 Dünyanın süresi dolduğunda İsrail'in sûra üflemesiyle kıyamet kopması
- 5 Yolculuğun cennet ya da cehennem duraklarından biriyle tamamlanması
- 3 İnsanların yeniden diriltilmesi (baas) ve hesap için mahşer alanında toplanması
- 4 Davranışların kaydedildiği amel defterlerinin verilmesi ve mizanda tartılması

12 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki kartta Hz. Peygamber'in yere çizgiler çizerek anlattığı hadis şemalaştırılmıştır. Bu şemadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A İnsanın dünyaya dair istek ve hayalleri ecel çizgisinin ötesine uzanabilir.
- B Ecel çizgisi, insan bütün arzularını tamamlamadan önce karşısına çıkabilir.
- C İnsan sadece dünyadaki hayallerine dalmayıp ahiret hayatına da hazırlanmalıdır.
- D İnsan dünyadaki bütün isteklerini bitirmeden ecel vakti hiçbir zaman gelmez.

13 ŞİFRELE KİLEME

İpuçlarındaki kavramları yazınız. Numaralı harflerle kabir hayatına verilen adı bulunuz.

Kıyametten sonra insanların yeniden diriltilmesi aşaması	B A A S
Ölüm için önceden belirlenmiş vakit, ömrün bittiği an	E C E L
Kıyamet koptuğunda sûra üflemekle görevli melek	İ S R A F İ L
Sevap ve günahların tartıldığı ilahi adalet terazisi	M İ Z A N
Dünya hayatı sona erdiğinde başlayan ve hiç bitmeyecek olan hayat	A H İ R E T
Yeniden diriliş sonrasında bütün kulların bir araya geleceği büyük meydan	M A H Ş E R

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

BERZAH

14 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki iki görüş kartını inceleyiniz. Ahiret inancına sahip bir insanın dünya hayatını "amaçsız bir süreç" olarak görmemesinin nedenini ve bu inancın davranışlara etkisini açıklayınız.

1. Görüş Kartı "Dünya hayatı amaçsızdır; insanın davranışlarından hesaba çekileceği ikinci bir hayat bulunmaz."	2. Görüş Kartı "İnsan amaçsız yaratılmamıştır; dünya hayatı kimin daha iyi davranacağını denendiği bir imtihan süresidir."
--	---

2. görüş doğrudur; dünya bir imtihan yeridir ve bu bilinç insanı sorumlu kılar.